

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELOFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre... 3.—	Negyedévre... 3.60
Félévre... 6.—	Félévre... 7.—
Egész évre... 12.—	Egész évre... 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Hirdetések petit számítással, díjazás szerint.

Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Béke?

Budapest, június 25.

Tehát megjött a kedves bán, aki már régen kilátásba helyezte megjövését. A jövő hét elején, már mint miniszterelnök foglalja el kormányelnöki székét. Miért? Nemzeti engedményeket hozott talán? Nem. Mindössze kezét fogott a függetlenségi párt vezéréberekkel, elsősorban Kossuth Ferencel s ez nemzeti engedménynek elég. Igaz, hogy a katonai javaslatok tárgyalását felfüggesztették, de a magyar vezérleti nyelvnek a magyar ezredre való behozataláról, a magyar ezrednek Magyarországra való visszahelyezéséről, a kétféjű sasos sárga-fekete lobogónak kiküszöböléséről szó sem esett. Milyen kis dolgok ezek a mellett, hogy a bán kezét fogott Kossuth Ferencel meg még Barabás Bélával is. Kiáltások függetlenségi pártiak, hogy győztünk és győztünk! Megöltük Széll Kálmán korrupciómertes, hazafias irányu, engedelkeny politikáját. Ez a győzelem, de mi az eredmény.

Kérdezzük mi is, hát ezért kellett hat hónapon keresztül obstruálni? Ezért kellett a törvényen kívüli állapotba bele menni? Ezért kellett báró Fejérvárynak segédkezet nyújtani ahhoz, hogy Széll Kálmánt megbuktathassa? Ezért jött fel harmincezer ember deputációban, hogy elhozza miniszterelnöknek nyakunkra a horvát bánt. Nos hát szép eredmény. Képviselőházi Zoltánok tapasztalatok.

Nemzeti követelményeink közül egy sem teljesült. Nem lesz magyar vezérleti nyelv, sőt még magyar nyelvű tárgyalás sem lesz a hadbíró-ságoknál. Az ujonclétszámfelemelést el nem ejtik, csak néhány hónapra elhalasztják. Nincs semmi, semmi, ami a magyar lelkeket megnyugtathatná.

Bizonyos fájó érzés fog el bennünket, hogy ez a kibontakozás miért nem történhetett meg Széll Kálmán alatt, hiszen ő megígérte nemzeti követelményeink fokozatos teljesítését is. Nincs tudomásunk arról, hogy gróf Khuen-Héderváry erre nézve ígéretet tett és ime mégis meg van az egyezmény, hiszen kezes bárány a magyar — csak meg kell simogatni.

Szó sincs róla, hogy a kibontakozás útját mindnyájan a legszorosabban ne óhajtánók. Hiszen legfontosabb közgazdasági érdekeink forognak kockán. A költségvetés híján veszélyben van hitelünk, a kiegyezés nélkül pang gazdasági kivételünk. De hát azért itt függetlenségi párti győzelemről, nemzeti jogok kivívásáról szó sem lehet.

Azt mondják, hogy a bán tisztességesen, az alkotmány lényege szerint akar, mint miniszterelnök kormányozni. A képviselőházat fel nem oszlatja és még ez elé a Ház elé terjeszti az új véderő-törvényjavaslatot. Hát ebben az ország-

ban a nemzeti akarat ellenére nem is lehet ezután kormányozni. Tudja azt báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter is, aki a legutóbbi minisztertanácsban azt a kijelentést tette, hogy ő lesz a miniszterelnök s honvédeivel majd rendet csinál a magyar parlamentben. Erre jelentették ki az összes miniszterek lemondási szándékukat, mert belátták, hogy egy ilyen erőszak a forradalom előkészítése lenne. És erre még az erőszakosnak hirdetett bán sem vállalkozik. Erre báró Fejérváryval egyetemben csak gróf Tisza István vállalkozott, akinek vállalkozása azonban szerencsére esődbe jutott.

Nemzeti engedményeink tehát nincsenek. De valahogy tisztul a helyzet. De még jobban tisztulna, ha politikai életünknek ezt a magyar nemzetellenes rákbetegségét, báró Fejérváry Gézát, levághatnánk politikai egünkről.

Budapest, június 25.

A képviselőház mai ülésén gróf Apponyi Albert elnök bejelentette, hogy a Ház mindaddig nem tart ülést, míg az új kabinet meg nem alakul. Az ülés összehívásáról az elnökség fog intézkedni.

A hadügyminiszter lemondása. Prágából táviratozzák: Mint a *Politik* és a *Narodni Lisztj* értesül, *Pitreich* közös hadügyminiszter följajánlotta lemondását, melyet azonban a király nem fogadott el.

Szervezkedés a szabadelvű pártban. A Bud. Tud. közli azoknak a szabadelvű párti képviselőknek teljes és hiteles névsorát, akik Hadik-Barkóczy Endre gróf házában tartják politikai összejövetelüket. A névsor ez: Andrássy Gyula gróf, Andrássy Sándor gróf, Andrássy Tivadar gróf, Baresay Domokos, Bánffy Miklós gróf, Bánhidó Antal báró, Batthyány Lajos gróf, Bethlen István gróf, Csekonics Gyula gróf, Ehen Gyula, Fabiny Teofil, Corove László, Hadik Endre gróf, Hadik János gróf, Hertelendy Ferenc, Inkey József báró, Justh Ferenc, Karátsonyi Aladár gróf, Karátsonyi Jenő gróf, Keglevich Gyula gróf, Kiss Ernő, Latinovits Géza, Manaszgyörgy, Nopcsa Elek báró, Osztrólczy Miklós, Pékár Gyula, Petricsevich-Horváth Artur báró, Révay Gyula báró, Salamon Géza, Semsey László, Sztáray Sándor gróf, Solymossy Ödön báró, Teleki Gyula gróf, Thorotzkay Miklós gróf, Vészi József (?), Wass Béla gróf, Weiss Bertold.

A horvát tartománygyűlés. Gyur-yeovic Vázó elnök 10 óra 30 perckor nyitja meg az ülést. Beérkezett Halpern Vladimir képviselőnek madátumáról való lemondása. A tegnap elfogadott törvényjavaslatokat ma harmadik olvasásban újból elfogadták. *Krajcovic* osztályfőnök királyi leiratot nyújt be, melylyel a tartománygyűlést további intézkedésig elnapolják. A leiratot szívió-kiáltásokkal tudomásul veszik és a mai ülés jegyzőkönyvét megjegyzés nélkül helybenhagyják. Miután az elnök köszönetet mond azoknak a képviselőknek, akik végig jelen voltak és térfias magatartással a beadott javaslatok elintézését lehetővé tették, az ülést 11 óra 10 perckor bezárja. A képviselők a termet az elnök életésével hagyják el.

A románok aktivitása. A bukaresti *Universul* közli *Vlad Aurél* dobrai országgyűlési képviselő nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy a románok, dacára annak, hogy a jövőre részt szándékoznak venni az országos képviselőválasztásokon, politikai jogaik elnyeréseért folytatott küzdelmükkel nem hagynak fel, hanem követelni fogják a nemzetiségi törvény életbeléptetését.

A kibontakozás útján.

Budapest, június 25.

Gróf Khuen-Héderváry Károly horvát bán kormányalakítási vállalkozása — mint már előző számunkban megírtuk — sikerülni fog. Itthon megegyezésre jutott majdnem az összes pártokkal, a király pedig ma Bécsben megbizta őt hivatalosan is a magyar miniszterium megalakításával. Hogy kik lesznek a Héderváry-kabinetben az összes új miniszterek, azt még teljes bizonyossággal nem lehet tudni, de a régi miniszterium több tagja megmarad s köztük báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter is.

Az országgyűlés mai zajlását letekintve, egyéb nem is történt ma a mi magyar politikai világunkban. Délután három órakor elindult Bécsből Budapest felé a bán s lehet, hogy hozza már az új miniszterium lisztáját is. Annyi bizonyos, hogy azon a képviselőházi ülésen, mikor gróf Khuen-Héderváry kormánya bemutatkozik, még gróf Apponyi Albert fog elnökölni, a többi azonban még a politikai bizonytalanság ködében lebeg. A kormányválság mai és tegnapi eseményei különben a következők:

A bán látogatásai.

A horvát bán tegnap délután *Eötvös* Károlyt és *Berzeviczy* Albertet kereste föl lakásaikon. Este hét óra tájban a szabadelvű pártkörbe ment, ahol gratulációkkal fogadták. Több képviselő kérdésére újra elmondotta, hogy miképpen képzeli a Ház munkáját. Mindenekelőtt a *kvótát* kell elintézni, mert azt a király dönti el s julius elsejére végezni kell vele. Azután következik az indemnitás, majd a költségvetés, ugy a kiegyezés. Egyelőre ennyire terjed a programja.

A pártkörből a bán a Nemzeti Kaszinóba ment, hol Kossuth Ferencet várta az értesítéssel a függetlenségi párt tegnap esti konferenciájáról.

A bán az éjjeli gyorsvonattal utazott Bécsbe, ahonnan még ma este visszatér Budapestre s a következő egy-két napon megalkotja kabinetjét.

A jövő kedden mutatkozik be az új kormány a parlamentnek.

A félhivatalos Bud. Tud. jelenti: Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ma délután negyedhárom órakor, gróf Khuen-Héderváry horvát bán pedig ma este Bécsbe utaztak. Gróf Khuen-Héderváry holnap délelőtt tesz jelentést ő felségének budapesti utjáról és átveszi előreláthatólag az új kabinet alakítására szóló megbízást; holnap délután Budapestre tér vissza, hogy azokkal a politikusokkal tárgyaljon,

akikre a kabinet tagjait számítani vél s azután valószínűleg még pénteken ismét Bécsbe utazik kabinetje tagjaival, hogy ezeket ő felségének bemutassa, esetleg velük együtt a hivatali esküt az uralkodó kezébe letegye. Az új kabinetnek a képviselőházban való bemutatkozása azonban, úgy látszik, csak keddre van terve véve. Addig az új kabinet meglesz.

Az új miniszterium.

A leghitelesebb információk alapján állíthatjuk, hogy az új miniszterium névsora ma reggelig még nem volt megállapítva. A legutóbbi miniszteri tanácskozáson, mikor a Széll-kormány lemondásáról volt szó, báró Fejérváry Géza odahatni igyekezett, hogy Széll Kálmán miniszterelnököt jelölje ki a koronánál utódjának s kijelentette, ha ő miniszterelnök lesz, akkor majd rendet csinál az országgyűlésen honvédséggel. Ez a kijelentés annyira megdöbbentette a volt Széll-kormány tagjait, hogy majdnem egyhangulag bejelentették lemondási szándékukat s kijelentették, hogy egy ilyen célzatu Fejérváry-kabinetnek nem kívánják tagjai lenni. A báró Fejérváry és a vele egyetértő gróf Tisza István kabinetalakítási kísérlete itt nyert először oly léket hajóján, hogy elsüllyedt, aminthogy magyar nemzeti szempontból el is kellett, hogy süllyedjen.

Hogy mint alakul meg különben az új miniszterium, arra vonatkozólag a legkülönfélébb verziók forognak, melyekről lenyomatásra érdemesnek találjuk a következőket:

Az egyik verzió az, hogy — megmarad a régi kabinet. Az ok, amely ezt a verziót szülte, az, hogy annyi ambíciót kellene kielégíteni s a kielégítés nyomán annyi kollízió támadna a szabadelvű pártban, hogy célszerűnek látszik nem elégiteni ki senkit, hanem a régiiben maradni.

Ezt a verziót sokan hangoztatták; de sokan el nem hitték. Azt mondják ezek: a bán a szabadelvű párt összealkotásának megfelelő kabinetet akar létesíteni, eszerint a régi kormány legföljebb — részben maradhat.

Bizonyosnak tartják, hogy Lukács László megmarad a Hédeváry-kabinetben. Ugy mondják, erre nézve már megvan az egyezés s Lukács maradását szükségessé teszi a kiegyezés, amelyet Széll Kálmánnal együtt ő kötött meg. Darányi Ignácot erősen támogatják a magyar földmivelők érdekének

védői. Az országos közvélemény is csapásnak venné távozását. Báró Fejérváryt senki sem akarja.

A többi miniszteri tárcáról különböző verzió halatszik. Az ó-szabadelvűek Hieronyminek követelik a kereskedelmi tárcát; azt mondják, nem engedik tovább mellőzni ezt a kiváló szakértőt. A kultusz-tárcára Berzeviczyt emlegetik újra; de vannak, akik azt mondják, hogy Wlassics marad és e tárca megbolygatása is nem haszonnal, hanem kárral járna. Az igazságügyi tárcát vagy Hodossy Imre, vagy Plósz kapja. Széchényi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter helyét elfoglalja egy ifjú mágán, aki most nem képviselő. Széchényi egészségi okokból már rég le akar mondani s most megvalósítja szándékát. Cseh Ervin horvát miniszter helyébe egy horvát képviselő lépne.

Ezek a verziók vannak forgalomba, kiegészítve még egy verzióval, amely azt mondja, hogy a bán be akarja mutatni a királynak a számbavehető neveket s a Felsőház áll: választani, hogy melyik kedves neki. A mai déli órákig azonban az új miniszterium listája nincs megállapítva.

A függetlenségi párt értekezlete.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tegnap este Kossuth Ferenc elnöklésével értekezletet tartott.

Kossuth Ferenc bejelentette, hogy a bán választását, amelyben ismét tanácskozással kéri föl a párt bizalmi férfit, megkapta, erre intézkedett a bizalmi férfiak összehívására, akik csakhamar meg is jelentek nála. A bán fél tizkor megérkezett és kijelentette, hogy ő Felsőháztól, valamint a közös kormánytól megbízása van arra, hogy az unjonek szám emelésétől elálljon. A bizalmi férfiak tudomásul vették a bán előterjesztését és kijelentették, hogy a párt esti értekezlete elé terjesztik.

Az értekezlet örömmel vette tudomásul a bizalmi férfiak jelentését, mert ez a párt győzelmét jelenti. Konstatálják, hogy harmincöt év óta ez az első eset, amikor a katonai hatalom meghátrál a nemzet akarata előtt, de már most hangoztatják, hogy amennyiben valaha a jövőben az unjonek szám fölemeléséről lenne szó, ezt csakis a nemzeti követelmények fejében engedik érvényre jutni.

Sebess Dénes hozzájárul a bizalmi férfiak álláspontjához, de mégis, bár a pártgyűlést semmiképpen sem akarná veszedelmbe sodorni, szükségesnek tartja annak hangoztatását, hogy bár a katonai javaslatokat visszavonták, semmi garanciát a párt nem kapott arra nézve, hogy a javaslatok újra napirendre nem kerülnek. Utal arra, hogy az ország közvéleménye megköveteli, hogy már most megállapíttassanak azok az ellenértekek, amelyeket a nemzet a jövőben felmerülhet katonai követelmények ellenében nyerhet. Együttal kérde, hogy a többi aktuális javas-

latokra nézve történt-e megállapodás a bán és a párt kiküldöttei között.

Kossuth Ferenc felkérésére Barabás Béla, mint a bizalmi férfiak egyike, elmondja, hogy távozását előtt kijelentette a bánnak, hogy a függetlenségi párt minden kérdésben fenntartja a szabad kezet, hogy a mai megállapodásuk csupán a katonai javaslatokra vonatkozik. A nemzeti vívmányokra vonatkozó követelményeik teljes komplexumát a védőerő szerves rendezésének idejére tartják fenn s a mai létszámot csak a béke kedvéért, az ország érdekében levő kibontakozás kedvéért adják meg, de már most kijelenti, hogy a jövőben a rendes létszámot is csak a nemzeti vívmányok ellenében szavazzák meg. Majd fejtegette, hogy a párt ezeket máris vívmányokul tekinti.

Thaly Kálmán azzal egészíti ki Barabás jelentését, hogy a párt magatartása intőjel lehet Bécsnek arra, hogy katonát ezentul csakis a nemzet jogos követeléseinek teljesítése fejében kaphat.

Komjáthy Béla fejtegeti, hogy a mai megállapodásoknak nincsen paktum jellegük.

Lenyeg Zoltán szerint itt két dologról van szó. És pedig arról, hogy a katonai körök előtt két kérdés fektűt, keresztülhajtani a létszámemelést nemzeti engedmények fejében, vagy elejteni az unjonek emelést az engedmények megadása nélkül. A bécsi körök pedig odafönt inkább elejtették a létszámemelést, csak hogy ne keljen engedményeket adniok. Azt hiszi tehát, hogy a rendszer nem változott meg, mindössze személyváltozás történt csak.

Justh Gyula kijelenti, hogy a bán megnyugtató nyilatkozatot tett azokra a hírekre vonatkozólag, mintha az erőszakos politikának volna híve. E nyilatkozatban egyelőre nincs ok kételkedni. Ma már feltétlen győzelemnek kell tekinteni azt, amit a párt a bánnal szemben kivívott.

Papp Zoltán táviratokat olvas fel, melyekben a vidék véleménye nyilvánul meg a párt győzelmén. Pichler Győző szintén nagy győzelemnek tartja a történetet, főleg azért, mert a pártnak sikerült egy már meghozott osztrák törvényt alapjában módosítania. Tóth János meg van győződve arról, hogy a párt e győzelmét Ausztria ellenében vívta ki. Az értekezlet ezután egyhangú helyesléssel vette tudomásul a bizalmi férfiak jelentését, melyet mindenben magáévá tesz és jegyzőkönyvi köszönetet szavaz a vitarendező bizottság tagjainak. Végül elfogadván Tóth Jánosnak azt az indítványát, hogy a párt kiáltványt fog intézni a nemzethez, az értekezlet véget ért.

A bán Bécsben.

Bécsből jelentik: Khuen-Héderváry Károly gróf ma reggel ideérkezett és ő Felsőháza 9 órákor külön kihallgatáson fogadja.

Gróf Khuen-Héderváry kormányzata.

Alkalmunk volt az ország egyik legelőkelőbb államférfiának véleményét meghallani a legutóbbi nagyfontosságú politikai változásokról. Ezt a

Az elmúlt színházi év.

— A Magyarság tárcája. —

A budapesti színházak elmúlt szezonját a magyar szerzők idényének lehet nevezni. Áll ez különösen a komoly drámai műfajt kultiváló színházakra s tiszteletreméltó kivétel alóla derék Operaházunk, mely hivatásának dicső vendég-invázióval s a Berlitz-iskola bábeli nyelvzavarának ápolásával vél eleget teenni.

Az énekes színházakkal röviden végezhetünk. Bob herceg... Bob herceg és ezzel vége a diszes műsornak. Az operette-divat az angol sületlenségek teréről ismét átcsap, úgy látszik, a romantikába, erre mutat a kis angol királyfi s a «Bajusz» tartós sikere s a régmúlt idők regényes operettjeinek felelevenítése. Nézetünk szerint ez a jövő színházi évadban fog csak kellőképp kidomborodni, amikor a regényes és történelmi operettek sorozatát várjuk.

Szándékosan bocsátottuk előre a zenés színházakat s végeztünk velük illő rövidséggel, mert a főszereplő a nem zenés színházak eredményeire helyezük, mert a muzsika gyönyörködtet, a drámai forma pedig gyönyörködtetve tanít, célja tehát kettős s így a közönség nevelése szempontjából fontosabb. Ez a nevelés nemcsak a jobb érzések felköltésével járó ethikai feladat, hanem s főképpen az irodalmi nevelés, az t. i., hogy a közönség a világirodalom s különösen nálunk a hazai irodalom kiváló termékeit és irányzatait megismerje s megtanuljon saját

véleményét szűrni le a látottakból s hallottakból.

A világirodalomban, mint általában a művészet terén, nagy forrongás van manapság. Egyik irányzat a másikra halmozódik, az eszmék még kiforratlanok, de az eddig felszínre jutott példák közül is nyilvánvalólag kitetszik, hogy a modern drámaírás erősen halad a verizmus felé s előre látható, hogy egy évtized alatt az eddigi stilizált színpadi formák helyett az igazi élet fog diadalmaskodni eszméinek mélységével s előadásának egyszerűségével. Elég e tekintetben csak a német és orosz irodalom forrongó irányzataira rámutatnunk. Ez az irányzat nem időszaki értékű, hanem még csak most kezd fejlődni s hogy mily óriási átalakító jelentősége van, annak bizonyítására nem kell egyébre hivatkoznunk, mint arra, hogy a művészet forrongása szoros összefüggésben van azzal az erősen szociális izű társadalmi forrongással, melynek ellenállhatatlansága mai napság is elemi erővel működik, mindeztideig még a régi sablonos társadalmi formák között. A mi irodalmunkon ez a forrongás még nem észlelhető s azt hisszük, hogy évekig el fog tartani, míg iróink a formabeli s eszmei reformot elfogadják.

Ez szerintünk változatos vonásokban a világirodalom képe, melynek melynek megismertetése, a hazai jobb művek bemutatásával együtt kell, hogy a színházak programja legyen.

Vegyük előre a Vígsházakat. Az intézet a világirodalom haladásáról egyszerűen tudomást sem vett. Lefordított vagy nyolc külföldi dísznőszót s ezekkel csinált telt házat a saját pub-

likumával, a hazai szerzők darabjai közül pedig sikerrel adta: Molnár Ferenc: a «Doktor ur», Fényes Samu: «Bacsányi», Szigeti: «Csokon szerzett vőlegény» és Herczeg: «Kéz kezét mos» című darabjait. A Dupont-féle darabokról sokszor elmondottuk véleményünket, hogy a legnagyobb mértékben elítéljük, de ha már a Vígsház közönsége megkívánja, nem követelhetjük egy magánvállalattól, hogy holmi «ósdí» moralista jelszavak miatt telt kasszákat szalaszson el. A magyar darabokat, melyek ugyan Herczeg zseniális szatiráját leszámítva, csekély irodalmi becsűek, külön meg kell köszönnünk az igazgatóságnak, mert ezek helyett is néha teltebb nézőteret lehetett volna a Mici hercegnővel csinálni. Egyet azonban nem tudunk megbocsátani a Vígsházaknak. Azt, hogy külföldi attrakciók után keresve nem veszi észre, nem akarja észrevenni a külföld reformtörékvéseit s ezeknek jellemző produktumait. Itt már nem mentség a magánvállalkozás kényelmes köpönyege, mert a kulturális célt eltagadnia magától semmiféle tiszteletreméltó vállalatnak nem szabad. A Vígsházaknak van oly tehetséges, nagyraemelt művészgárdája, amelylyel minden feladatot meglehetne oldani, kérjük az igazgatóságot, próbálkoznék meg a színművészet művészeti részével, a mesterséggel már megelégedtünk.

A Vígsházról általánosságban felállított véleményünk áll nagyrészt a Nemzeti Színházra is, bár itt csak a felfogás ellen lehet némi panaszunk. Magyar szerző darabját láttunk eleget, külföldit is

véleményt röviden a következőkben összegezzük:

Gróf Tisza István kormányalakítási vállalkozása már előre sikertelen volt. Ő azt gondolta, hogyha egyszer megjön Bécsből a kabinetalakítási megbízással, hát az egész szabadelvű párt meggyörnyed előtte. Nem számított a közérzülettel, nem a nemzeti aspirációkkal, melyek ma jobban lüktetnek az ország vérében, mint valaha. Sőt még azt sem tudta, hogy kikkel fog haladni. Az ő erőszakos kormányalakítása ezért bukott el már eleve, még mielőtt lejött volna Bécsből a korona megbízásával. Gróf Khuen-Héderváry Károly vállalkozása szerencsésebb kilátások között indul meg. *Ő ígéretet tett, határozott ígéretet arra nézve, hogy ezt az országgyűlést fel nem oszlatja. Ez elé az országgyűlés elé terjeszti a most már megreformált új véderő-javaslatokat is.* Mindent el fog követni a parlamenti béke helyreállítására, amint ezt eddigi békitő cselekedetei is mutatják. Gróf Apponyi Albert elnökölni fog azon az ülésen, melyen az új kormány bemutatkozik, hogy azután tovább is megmarad-e elnöknek, az még bizonytalan.

A megbízás.

Bécsből jelenti a Magyar Távirati Iroda: Khuen-Héderváry grófot ma délelőtt 9 órakor a király kihallgatáson fogadta, amelyen jelentést tett a parlamenti vezérférfiakkal folytatott tanácskozásai eredményéről. *Ezen jelentése alapján a király gróf Khuen-Héderváryt megbízta a kabinetalakítással.* A kijelölt miniszterelnököt a király délután fél 2 órakor újból kihallgatáson fogadja. Báró Fejérváry honvédelmi miniszter fél 1 órakor jelenik meg a királynál kihallgatáson. Gróf Khuen-Héderváry és báró Fejérváry honvédelmi miniszter délután 3 órakor szándékoznak visszatérni Budapestre. Gróf Khuen-Héderváry Budapesten mindenekelőtt a kabinet megalakításához fog látni és lehetőleg minél előbb ismét visszatér Bécsbe, hogy javaslatot tegyen ő Felségének az egyes tárcák betöltéséről.

Bécsből telegrafálják a «Budapesti Tudósító»-nak: gróf Khuen-Héderváry Károly, aki ma reggel ideérkezett, lakásán Bechtolsheim lovassági tábornok és báró Fejérváry Géza tábornagy, honvédelemügyi miniszter látogatását fogadta.

néhányat, de irányzatokat tanulni ezektől nem lehetett. A hazai szerzők iránt nagy elnézéssel és talán tulságos jóindulattal volt az igazgatóság. Határozottan ki kell fejeznünk abbéli nézetünket, hogy afféle keserves ifjú szárnypróbálgatások, minő az «Élve temetkező» s olyan hazug s irodalmi becsesél nem bíró históriák, minők Bródy «Király-idylljei» egyáltalában nem valók az ország első színpadára. Herczeg Ferenc sajnos nem ír a Nemzeti Színháznak, Bosnyák és Ferenczy nem nyilatkoztak meg az idén s így a Nemzeti Színház jelentősebb sikerei *Kemechey-Malonyay*: A «Föld», — *Tardos*: «Nero anyja», — *Gárdonyi*: «Annuska», — *Szemere*: «Egyniség» című darabjához fűződik. Ezek közül a «Nero anyja»-nak mély, bár éppen nem portált sikere a legnagyobb. De nem áll mögötte a *Föld* sem, mely határozottan irodalmi s magas nivóju alkotás.

A külföldi darabok közül Maeterlinck: «Monna Vanná»-ját, Wilde: «Lady Windermere legyezőjét», Rostand: «Regényes»-eit és Wolf: «Titok»-ját emeljük ki. Ezek közül ez utóbbi aranyos, de igénytelen vigjáték, mely magasabb szempontok szerint kiesik a mérlegből. Marad tehát három. A Regényesek s a Lady Windermere egy-egy hatalmas genie első betűjéig utolsójáig érdekes alkotása, melyeknek színrehozatala irodalmi nyereség. Nem mondható egészen annak, a Monna Vanna előadása, ezé a buja drámáé, melynek hatása hasonló ahhoz az érzéshez, melyet a gyermek érez, mikor először életében beszabadul egy képtárba, — a nudítások láttára. A szín-

A bán reggel 9 órakor megjelent ő Felsége előtt magánkihallgatáson, amely közel egy órán át tartott. Gróf Khuen-Héderváry budapesti küldetésének eredményéről jelentést téve, *ennek alapján ő Felsége őt egy új magyar kabinet alakításával bízta meg.*

A designált magyar miniszterelnök innen a kabinetirodába ment, ahol 11 óráig időzött.

Később meglátogatta gróf Széchényi Gyula és Kállay Béni minisztereket, valamint dr. Körber osztrák miniszterelnököt.

A mai általános kihallgatások után Khuen-Héderváry Károly grófot újra s báró Fejérváry Gézát a király magánkihallgatáson fogadja.

A kormányalakítással megbízott magyar miniszterelnök ma délután 3 órakor Budapestre utazik, ahonnan valószínűleg még e hét folyamán az általa alakítandó kabinet tagjaival ő Felségének való bemutatás és eskütétel céljából újra Bécsbe jön.

Tüntetés a Kossuth-párt ellen.

A függetlenségi Kossuth-párt mai értekezlete alatt az a hír érkezett a pártkörbe, hogy a szociálisták nagy tüntetést terveznek a párt ellen, kifejezendő elégedetlenségüket a párt ellen, hogy a párt a hánnal szemben engedékenynek mutatkozott. Kossuth Ferenc rögtön megbízta a körben tartózkodó Kardhordó Árpádot, hogy szerezzen tudomást a dologról, esetleg szerelje le a tüntetőket. A kör vezetősége jónak látta a rendőrséget is értesíteni a készülő tüntetésről, védelmet kérve tőlük. Ezalatt Kardhordó Kossuth felhívására elsielt s rövid időn belül visszatérve, tudatta a párt tagjaival, hogy a tüntetők a Ferenc- és József-köruti kávéházakban és az újvársátréren gyülekeztek azzal a céllal, hogy a függetlenségi pártkör előtt nagy tüntetést rendeznek. Egyszermind felmutatott egy kisebb papírlapot a következő felhívással:

«Polgártársak! Vonuljunk a függetlenségi és 48-as párt elé s kérdezzük meg Kossuth Ferencöt, hogy ő hívta-e be a zágrábi hóhért Magyarországra? — A főváros népe.»

Természetesen a nagy számban együtt levő képviselők izgatottan várták az eseményeket. A tüntetők, megérkezve, a pártkör ablakai alatt foglaltak állást s hangzott a kiáltás kórusban:

— *Le a horvátok hóhérváral, Khuen-Héderváryval!*

— *Abug a paklamos független pártiakkal! Le velők!*

— *Kossuth Ferenc hazáradul, mert ő hozta ide a horvátok hóhérvát!*

padi hatásnak ez a faja új, bódító, de cseppet sem tiszteletreméltó s éppen nem maradandó becsű.

Ez a Nemzeti Színház mérlege, mely a Monna Vanna és az Élve temetkező jegyében született. Tehát az ország első színházát is érintetlenül hagyták a világirodalom hullámai. A hazai szerzőkkel még csak megismertetett valahogy, de a külföldi új iskolákat mellőzi. Budán egy fabódében fogják a nyáron előadni Gorkij: *Éjjeli menedék-helyét*, ott adták Rostano: *Cyranóját* is. Az *Aiglon* egy primadonna szeszélye folytán a Népszínházban kerül színre s a külföldi reformirodalom több jeles termékeivel német művészek vendégjátékai alatt ismerkedtünk meg.

Tudjuk mi nagyon jól, hogy a Nemzeti Színház komoly, konzervatív intézet, mely nem kapcsolható fűhöz-fához, de válogatva keresve lehet egyebet is találni, mint a Monna Vannát.

S ha a külföld érdekes irányzatai mellett jobb hazai írónk munkáját megismerteti velünk, a *Nemzeti Színház* betöltötte hivatását s méltón társal hozzá a *Vigszínház*, ha a Nemzeti komolyságához nem illő, de különben értékes dolgokat felkarolja. Lehet e mellett, sőt kell is a közönség izlésére dolgozni, mely a művészetnek fokmérője, de elromlott izlés által vakon sodortatni — ez nem lehet a művészet feladata.

Mokry Ferenc.

Mielőtt azonban a tüntetés veszedelmes jelleget öltött volna, megjelent a rendőrség s megtisztította a körutat a szocialistáktól. Egy páran közülök a felbontott utcakövezetbe rohantak, ott köveket vettek magukhoz, mire a rendőrség közülök többet előállított.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, június 25.

A mára összehívott országgyűlés annak a hangulatnak volt a kifejezése, hogy a politikusok milyen szimpátiával fogadták gróf Khuen-Héderváry Károly horvát bán budapesti látogatásait s azt az eshetőséget, hogy a bán kövesse Széll Kálmánt a kormány élén.

Valóban az igazi cél a képviselőház összehívására az volt, hogy a királyhoz feliratot intézzenek a végett, hogy a válságot itt Magyarországon oldja meg, magyar államférfiak meghallgatásával. De a tárgyalás hamarosan letért e térről, az összes szónokok a jövő kormányalakítás és a bán budapesti látogatásával foglalkozott.

Az ülést gróf Apponyi Albert elnök tizenegy óra felé nyitotta meg, mert ülés előtt az elnök hosszabban tanácskozott a mai ülés formáira nézve. Gróf Apponyi Albert azt az álláspontot vitatta az ellenzékkel szemben, hogy a mai ülés által nem akar precedenst teremteni. Ennek az ülés alatt is kifejezést adott.

Az ülés megnyitáskor lépett a terembe Széll Kálmán miniszterelnök, aki a Tisza-csoport kivételével zugó éljenzések között foglalta el a piros bársonyszéket. A miniszterelnököt követte aztán a kabinet többi tagja: Darányi Ignác, Plósz Sándor, Wlassics Gyula, Láng Lajos, Lukács László és Cseh Ervin, csupán báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter maradt távol, akinek a megjelenése bizonyára erős tüntetést provokált volna.

Az első szónok Barabás Béla volt, aki ismertette a függetlenségi párt küzdelmét a katonai javaslatokkal szemben.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy egyéni szempontból is kötelessége a királyt fedezni s oly támadásokkal szemben, melyek jogtalannak, megvédeni.

Széll Kálmán után az egész Ház meglepetésére gróf Tisza István állt fel szólásra s Barabás szavaira reflektált.

Polónyi Géza legelőször Tisza Istvánnal polemizált s a zajos közbeküldések által provokálva, elmondta a függetlenségi pártnak a bánal lefolyt tárgyalását.

Szünet után Berzeviczy Albert arra kérte a Házat, hogy mindaddig ne tartson ülést, míg az új kormány meg nem alakul.

A mai érdekes ülésnek logérdekesebb pontja Rakovszky István felszólalása volt, aki mint éles penge vagdalkozott nagy sikerrel gróf Tisza István és a hozzája simuló csoport ellen.

Végül a mai ülés jegyzőkönyvét hitelesítették s az ülés az elnök zajos éltetésével véget ért. Részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: Gróf Apponyi Albert.
Jegyzők: Gróf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Endrey Gyula.

Elnök megnyitja az ülést. Jelenti, hogy a mai ülést 20 képviselő kívánta. Felolvastatja az ülés egybehívására vonatkozó nyilatkozatot.

Barabás Béla: A felolvasott nyilatkozatot röviden indokolja, miért kérték a Ház összehívását. Most behatóbban indokolja ezt. Az készítette az országgyűlés egybehívására, hogy a magyar király nem tartózkodik köztünk a súlyos válság alatt, hanem távol tőlünk, idegen tanácsadókkal tárgyalva, intézi a magyar válságot. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Jellemzi a többség indokait, melyekkel a katonai létszám emelését támogatta.

Rakovszky István: Láttuk, mi volt a többség. Armánykodók.

Barabás Béla: A nemzet megnyilvánulása nekünk adott igazat.

Rakovszky István: Magyar vezényleti nyelvért jöttek a deputációk.

Endrey Gyula: Mi azt követeltük, hogy a katonai javaslatokat vonják vissza. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Ugron Gábor: Mindig követeltük a magyar vezény-
leti nyelvet s azt követelni is fogjuk. (Nagy zaj a
szélsőbaloldalon.)

Elnök csendet kér.

Barabás Béla: Megenlékezük Széll lemondásáról
s megemlíti, Khuen-Héderváry bánt, aki Széll után
következik.

Lengyel Zoltán: Horvát csendőrkáplár.

Rakovszky István: Minek tárgyalatok vele?

Kubik Béla: Ti is tárgyalatok.

Rakovszky István: De nem paktáltunk. (Zaj.)

Barabás Béla: Kifogásolja, hogy a király idegen
tanácsosokkal intézi a magyar válságot, aminek szo-
moru eredménye volt először, mert az erőszakot
akarta ránk küldeni. Nem félnek a fejedelmi erőszak-
tól, mert mellettük van a királyi eskü, ami ugyan
cémaszálon függ. Nekik rosszul esik, hogy az apostoli
király alkotmányos kötelességét nem teljesítette. (Ugy
van! Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Elnök rendreutasítja a szónokot.

Barabás Béla: Az ellenzék elérte azt, hogy a ki-
rály által kijelölt miniszterelnök kijelentette, hogy a
katonai javaslatot itt a házban többé nem tárgyal-
tatja. Kijelenti, hogy a véderőtörvény ősi tárgya-
lásakor nemzeti engedmények nélkül nem tárgyal-
nak. A küzdelmet folytatják mindaddig, míg édes
hazánkat meg nem nyugtatják. (Eljenzés a szélső
baloldalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: A királynak joga
van ott, ahol akar s akikkel akar, tanácskozni.
(Zajos ellenmondás a szélsőbaloldalon.) Tessék vég-
gighallgatni. Azt mondom, hogy a királynak magyar
ügyekben csak magyar férfakkal és hazafiakkal kell
tárgyalni. A királyt alkotmányos érzelme nem is
vinné oda, hogy magyar ügyekben mással, mint ma-
gyar férfakkal tárgyaljon. Odaát most osztrák vezető
férfakkal azért tárgyalt, mert egy közös dologról,
katonai kérdéstről volt szó. A király az eskü-
jét mindig szívében hordja, lelke erejének hite,
hogy szentül megtartsa esküjét, mit 36 éves alkot-
mányos uralkodása bizonyít. (Eljen a király!) Két-
ségbe kellene esni, ha bárkiben is kétség támadna
ez iránt. Ebben kételkedni bűn és véték. Ez az utolsó
szavam. (Zajos eljenzés a jobboldalon.)

Gróf Tisza István: (Nagy zaj a bal- és szélső-
balon. Hoch! felkiáltások.) Személyének megtámad-
tatása címén kér szót. Nincs szándéka a mai eszme-
cserében részt venni.

Kubik Béla: Olajat a tűzre.

Gróf Tisza István: Kijelenti, hogy teljes mérték-
ben viseli a felelősséget mindazért, ami történt.
(Eljenzés az ó-szabadelvűek részén.)

**Polónyi Géza a Háznak a mai ülésre való össze-
hívására nézve kijelenti, hogy ez már csak azért is
jó, mert a függetlenségi és 48-as párt és a bán közt
létrejött megállapodásról téves nézetek vannak s
azt tisztázni kell. (Halljuk! a baloldalon.)**

A király nemcsak hogy Budapestre nem jött, de
még csak magyar tanácsosokat sem hallgatott meg.
Azért kell, hogy az országgyűlés felemelje szavát,
mert nem az a lojalitás, ha hizelegnek, hanem az,
ha felvilágosítjuk a koronát. Azért az ellenzék, ha
felelős kormány lesz, újból fel fogja hozni e tárgyat,
ha kell, határozatot is provokál ez ügyben. (Helyes-
lés a baloldalon.)

A bán — így folytatta tovább, a kibontakozást a
függetlenségi és 48-as párt által benyújtott határozati
javaslat alapján akarja keresni. A párt a kibontako-
zásnak e módját már felajánlotta régebben is, de
nem fogadták el, most azonban, mikor a független-
ségi párt határozott, azzal is vádolják, hogy feladta
az összes nemzeti követelményeket. A bánal csak a
katonai javaslatokról folyt a diskurzió. A kiegészítő
javaslatokról szó sem volt. Szólok kijelenti a maga és
pártja nevében, hogy e vádak mind alaptalan merő
koholmányok. (Zajos taps és tetszés a szélsőbal-
oldalon.)

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök újra megnyitja az ülést.

Berzeviczy Albert: ... csak arról akar szólni, hogy
most, mikor nincs kormány, lehetetlen parlamentáris
üléseket tartani. A mai válságra megjegyzi, hogy az
még sosem fordult elő, hogy az ellenzék akciója
annyira érvényesült volna, mint most. Arra kéri a
Házat, hogy fejezze be a vitát. (Helyeslés a jobb-
oldalon.)

Csávoszky Lajos: Nem tartozik a függetlenségi
pártkörbe, csak a függetlenségi párthoz. Amit Bara-
bás és Polónyi mondtak, nem helyesli. Azért küzd,
hogy a szentesített törvények végrehajtsanak. Ha
most nem érvényesül a nemzet nyelve, címere, jel-
vénye, hiábavaló volt a küzdelmük. Nem tartja hely-
yesnek, hogy a függetlenségi párt feladja a küz-
delmét. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Nem adjuk fel!)
Felolvassa Babó, Eötvös és Rátkay beszédeiből, hogy
a küzdelmet nem adják fel addig, míg a nemzeti
jogokat nem teljesítik, nem elégszenek meg a javas-

latok visszavonásával. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)
Nem tartja azokat üres fecsegéseknek, amik a füg-
getlenségi pártban elhangzottak, mert ha a nemzeti
jogokról lesz szó, együtt lesznek. Nem ért egyet sem
Polónyi, sem Barabás felfogásával.

Barabás Béla: De én egyetértek veled.

Holló Lajos azt tartja, hogy a mai helyzetnek
széles keretekben való vitatása nincs helyén, de
mégis kénytelen a mai helyzet egyes fázisait dis-
kusszió tárgyává tenni. Az csak nem járja, hogy ez
ország eltűr olyan eseteket, mint az volt, hogy az
ország válságos ügyeit Bécsből telefonon intézték el.
Bécsből buktatták meg a Széll-kormányt is egy olyan
politikai puccsal, ami a parlamentarizmus elveivel
abszolút nem egyeztethető össze. (Zajos tetszés és
taps a középben.) Ez a politikai puccs egy politikai
áramlatot akart ide becsempészni. Szerencsére azon-
ban még sem sikerült ideplántálni ezt az áramlatot,
amely pacifikálni akarja az országot a jogos köve-
telésekkel szemben...

Wittmann János: Ilyen csak egy van és az Fe-
jérváry! (Zajos tetszés és taps a középben és a
szélsőbaloldalon.)

Holló Lajos szerint a parlamentarizmus illetén
való aláadását sehohsem tűrnék el. Midőn a korona-
tanács utasítása folytán idejött a bán és előterjesz-
téseket tett, amelyek egyik nap és egyik politikai
körben másképpen hangzottak, mint a másikban,
akkor nem lehet hinni a bán esetleges kormányzá-
sának őszinteségében. (Helyeslés a középben.) A vál-
ság szövege szerint ezzel az új miniszteriummal nem
lesz megoldva. Csak az igazi parlamentarizmus fej-
lesztésével, a nemzet kivánságainak teljesítésével
lehet a válságot igazán megoldani. Addig a kor-
mányzási tényeket jóváhagyni nem lehet, míg a
magyar nemzeti követeléseket meg nem adják. E
válság megmutatta, hogy megoldását csak közös
akarattal lehetne véghezvinni s ezért tartja helyes-
nek, hogy a Ház ma összegyűlt, e dolgokat megvit-
tatni. (Helyeslés a középben.)

Vázsonyi Vilmos: Amiért összeültek most, hogy
a magyar király jöjjön le ide s itt intézze el a vál-
ságot, tárgyalan lett, azzá tették azok, akik az or-
szággyűlés összehívását aláírták. Azonban maguk az
ülés összehívói tették lehetetlenné azt, hogy a király
megtehesse azt, amire felkérni akarták. Szóba állot-
tak a válság elintézésében a bécsi kamarilla küldött-
jével és ezzel lehetetlenné tették azt, hogy a király
lejöjjön ide, mert a király nem lehet ellenzékibb Po-
lónyinnál és nem lehet, hogy több nemzeti enged-
ményt kívánjon, mint Barabás. (Nagy zaj a szélső-
baloldalon.)

Polónyi Géza: Az ön vezére is tárgyalt a bánal.
(Nagy zaj a baloldalon.)

Vázsonyi Vilmos: Kicsoda?

Polónyi Géza: Eötvös Károly!

Vázsonyi Vilmos: Nekem ugyan nem vezérem!
(Nagy zaj a baloldalon.)

Olay Lajos: Különb ember Eötvös Károly, mint
Polónyi Géza. Különb bizony. (Nagy zaj a balol-
dalon.)

Justh Gyula: Ez nem járja, ilyen dolgokat ide-
hozni. (Zaj. Elnök csendet.)

Olay Lajos: Különb ember Eötvös!

Vázsonyi Vilmos: Az ország legnagyobb védője
nem szorult rá, hogy én megvédjem, megvédi az
önmagát. A 48-as és függetlenségi párt helytelen
taktikát követ.

Barta Ferenc: Nem tanulunk taktikát senkitől.
(Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Vázsonyi Vilmos: Fentartja, hogy a függetlenségi
párt rossz taktikát követ.

Justh Gyula: Ne gyanúsítson!

Vázsonyi Vilmos: En nem gyanúsítok, de fentar-
tom azt, amit mondtam, hogy rossz taktikát követ-
nek s ezt később meg fogják bántani. (Szólok utolsó
szavai a baloldalon folyton megújuló nagy zajban
vesznek el.)

Rakovszky István: Az ivet ő is aláírta, de nem
azért, amire Barabás és Polónyi felhasználták,
Polónyi úgy tesz most, mint az a férj, aki rossz
fát tett a tűzre s hogy elkerülje a házi perpatvart
előre kezd veszekedni. Ez a krízis oly szokatlan
formában tört ki, hogy azért már magáért össze-
lehetett volna hívni egy ülést.

Báró Fejérváry vitte a legcsunyább szerepet egy
a válság felidézésében, mint annak lebonyolításá-
ban. O készítette Széll Kálmán számára azt a sü-
lyesztőt, amin a miniszterium állt. (Zajos taps
és eljenzés a középben.) Más államban az a resszort-
miniszter bukik el, kinek törvényjavaslata nem megy
keresztül, itt pedig bukik az egész kormány, csak
Fejérváry marad meg. (Helyeslés. Nagy zaj a balol-
dalon.) A krízis második részéről szólva, kijelenti,
hogy gróf Tisza István szereplése is nagyon külö-
nös. Sajnálata méltó — így végzi, — hogy
a kormánypártban még mindig intrikálnak azon
hazafi ellen, ki az egész nemzet tisztelétét és becsü-
lését bírja s a! az egész Ház bizalma folytán ül a
helyén. (Eljen Apponyi!) Felhívja az országot —

hiába mosolyog Feilitzsch báró — hogy ezt az in-
trikáló elemet többé ne ereszze be a parlamentbe,
(Zajos eljenzés és taps.)

Elnök: Miután az idő előrehaladott, a vita nem
folytatható, kéri tehát a házat, hogy fentartja-e régi
határozatát az elnapolásra vonatkozólag.

A ház igennel szavasz.

A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után
az ülés fél 3 órakor véget ért.

KÜLFÖLD.

Péter király eskütétele.

Budapest, június 25.

Ma délelőtt 10 órakor tette le Péter király a
koronázó esküt fényes ünnepségek közepette.
Belgrád utcái fel vannak lobogóva, a nép ünne-
pel. Az ünnepségek lefolyásáról következő távirataink
számolnak be:

Belgrád, június 25.

Ma reggel fél 10 órakor tette le Péter király
az esküt a már ismert esküforma szerint. Azon
terem, melyben a skupstina ülésezik, sűrűn meg-
telt. Az eskütétel ünnepségét istentisztelet előzte
meg, melyen a metropolita három lelkész segéd-
letével celebrált. 9 órakor megnyitotta Velimiro-
vics elnök a szenátorok és képviselők közös ülés-
sét annak tudomásul adásával, hogy a király le
fogja tenni az esküt az alkotmányra. 9 óra 20
perckor érkezett meg Péter király, akinek mellét
rendjelek diszitették, a miniszterek kíséretében.
Az aktus az összegyűlt élénk zsviókiáltásai
közt folyt le. Miután a metropolita elmondta az
áldást, mindannyian: Mnogaja Ljija kezdetű
énekbe kezdtek. Erre a király bucsut vett e sza-
vakkal: Isten veletek, testvéreim! és csapat-
szemlére indult.

Zimony, június 25.

Téves a lapoknak a szerb kormány által az új
nemzeti ünnepnapokra vonatkozó jelentése. Ezen
ünnepnapok tényleg június 11 és 12-ére esnek, de
nem a királyi pár meggyilkolásáért, hanem Péter
király visszatérte és feleltetése emlékére ünneplik.
Szerb időszámítás szerint június 11-ike tegnap és
ma 12-ike van.

TÁVIRATOK.

A francia kulturharc.

Bordeaux, június 25. Egy felsőbíróság előtt tár-
gyalt per befejezése után az utcán a szerzetesek
bívei és szociálisták között oly heves verekedésre
került a sor, hogy a rendőrségnek kellett közbe-
lépnie.

Forrongás a Balkánon.

Konstantinápoly, jun. 25. A kirkilissai helyőrség-
get (drinápolyi vilajet) megerősítették egy zászlóalj-
jal, mert a komité-bandák állítólag ostromot tervez-
nek a város ellen. Ugyanezen okból fegyverrel látták
el a környékbeli falvak mohamedán lakosságát.

Konstantinápoly, jun. 25. A Hatiból és Grudából
Montenegróba menekült albán családoknak, akiknek
a szultán megkegyelmezett és megengedte, hogy
visszatérjenek, visszatértükkor le kellett volna ten-
niük a hűség esküt a tuzii kajmakámnál. Ezt az
albánok nem tették meg, miért is felelősségre fogják
őket vonni.

Sztrájk.

Krisztiania, június 25. A dunderlandthali vasút
építésével megbízott angol társaság mintegy 1500
munkása sztrájkol és munkabéremelést kíván.

Kinai-japán kereskedelmi szerződések.

Washington, jun. 25. (Reuter.) Félhivatalosan az
hírlík, hogy az Egyesült-Államok és Japán elutasítják
Kinának azon ajánlatait, amelyeknek célja kereske-
delmi szerződést kötni és a szerződések ama részét,
mely manduriai kikötők alkottására vonatkozik, addig
függőben hagyni, míg azt a kereskedelemnek szük-
ségletei a jövőben meg nem követelik. A tárgyalások
kritikus állapotba kerültek s addig nem lesznek meg-
oldhatók, míg nem találunk módot arra, miként tudna
Amerika és Japán Kinára nyomást gyakorolni.

LEGUJABB.

Fejérváry báró lemondott.

Mint az *E. U.* bécsi tudósítója táviratozza, Fejérváry Géza báró miniszter ma beadta a királynak lemondását. Fejérváry Géza báró kihallgatása a királynál 12-től fél 2 óráig tartott. A kihallgatásról a magyar honvédelmi miniszter egyenesen a bank-gassei magyar miniszteriumba hajtatott. Báró Fejérváry egészen ki volt pirulva és rendkívül izgatott volt. A tudósító megkérdezte a minisztert, igaz-e a hír, amely Bécsben reggel óta el van terjedve, hogy ő Felsőháznak beadta lemondását;

— A hír teljesen igaz — felelte báró Fejérváry. Éppen most adtam be a királynak lemondásomat és a király föntartotta magának elhatározását.

— Excellenciád elhatározása visszavonható-e? — kérdeztem.

— Teljesen visszavonhatatlan, minden körülmények között. Semmiféle feltétel mellett sem maradok meg állásomban.

— Nincs-e mód rá, hogy excellenciádat mégis visszatartsák?

— Nincs rá mód, hogy visszatartsanak. Ezzel tartozom magamnak.

Hir szerint délután Schönbrunnban fontos tanácskozás lesz.

NAPIHIREK.

Budapest, június 25.

— (Időjárás.) Nyugaton a levegőnyomás emelkedett, egyebekben azonban a levegőnyomás szélső mértékeinek elhelyezkedésében feltűnő változás nincs. Jelentékeny esők voltak szórányosan az Alpeselek között, a hőmérséklet változása lényegtelen.

Hazánkban az időjárás megtartotta hűvös jellegét és az éjjeli hőmérséklet, főleg a nyugati részekben, ahol élénk szelek is vannak, volt alacsony. Esők, amelyeknek mennyisége általában csökkent, északon és délkeleten fordultak elő.

Jóslat:

Hőmérséklet: + 21-7 C. fok.

— (József főherceg Déván.) József főherceg tegnap este a 10 órai gyorsvonattal Dévára érkezett. A házak fel vannak lobogozva és kivilágítva. Az állomásnál Mara Lőrinc alispán és Koncz Domokos polgármester üdvözölték a főherceget. József főherceg a honvédszállóalj felett ma szemlélt tart és azután Aradra utazik.

— (Ferenc Ferdinánd trónörökös a hadgyakorlaton.) A nagyváradi katonaság szerdán kapta meg napiparancsban az ideai királygyakorlatokra vonatkozó intézkedéseket. Eszerint a nagyváradi hadosztály parancsnokságát Ferenc Ferdinánd trónörökös fogja átvenni. A hadosztály július 20-án indul el a hadgyakorlatokra.

— (A bolgár fejedelem lemondásának híre.) Pétervárról jelentik, hogy a «Petersburgszkija Vjedomosztji» című lap, amelyik a belgrádi gyilkosságot megelőző héten megírta, hogy Sándor királyt detronizálni fogják, most azt ujságolja, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem nemsokára lemond a trónjáról.

— (A főváros közgyűlése.) A főváros tegnap tartotta közgyűlését, melyen a Kossuth-szobor és Szabadságharc- emlékmű ügye került szóba. A Kossuth-szobor és Szabadságharc- emlékmű dolgában azt a javaslatot terjesztte elő a tanács, hogy az utóbbit a Szabadság-tér északi részén, a Kossuth-szobortól pedig az országház főhomlokzata előtt, a főbejárásal szemben levő téren helyezték el, illetőleg most, a pályázat hirdetésekor ezeket a helyeket jelöljék meg. A közgyűlés ehhez az előterjesztéshez egyhangúlag hozzájárult. Arad város törvényhatósága átiratot intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben aggodalmát fejezi ki afelől, hogy a főváros egyre késlekedik a Kossuth-szobor felállításával. A székesfőváros tanácsa most azt javasolja, adjon a közgyűlés sajnálatának kifejezést, hogy az átiratban az igazsággal nem egyező olyan adatok is vannak, amelyek alkalmasak vol-

tak arra, hogy a többi törvényhatóságokat félrevezessék a főváros eljárásának megítélése tekintetében. Mindezeknél fogva a tanács javasolja, hogy a főváros közgyűlése az alaptalan vádakot a leghatározottabban utasítsa vissza s egyúttal térjen rajta napirendre. A közgyűlés nagy többséggel elfogadta a tanácsnak szigorú hangú, visszautasító válaszát. A Ferenc József koronázási jubileumi oklevél ügye következtét ezután. Ezt a közgyűlés tavaly módosította, de a vallás- és közoktatásügyi miniszter leírta, hogy nem hagyja jóvá a változtatást. A tanács erre hozzájárult a miniszter kivánságához. Ballagi Aladár kimerítően szövelt a kérdéshez, előre kijelentvén, hogy a javaslatot nem fogadja el. Indítványozta végezetül azt, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy a miniszter illetéktelen beavatkozását visszautasítva, alapító okiratát fentartja s utasítja a tanácsot, hogy ezzel kapcsolatban védje meg a törvényhatóság azon jogát, mely szerint az, a saját áldozatkészségéből létesített alapítványról szabadon rendelkezik. A közgyűlés nagy többséggel elfogadta Ballagi indítványát. Pozsony vármegyének a nemzetiségi törvény revíziójára vonatkozó feliratát a közgyűlés magáévá tette. Hoffmann Sándor adó-főpénztáros, aki a Kecskeméthy-féle nagy lopás egyik áldozata, amennyiben őt a felelősség elvénél fogva a főváros fegyelmi vádlásimánva 200 korona pénzbírságra és vagyoni felelősség viselésére ítélte, kérvényt adott be, hogy őt a büntetés alól mentse föl a közgyűlés. Ezt a kérelmet a tanács is pártolja, mert Hoffmann csaknem negyven éven át szolgálja a fővárost, a legnagyobb buzgalommal és hűséggel. Ami pedig a kártérítést illeti, azt bírói uton kellene érvényesíteni, ami tetemes költséggel járna s ezzel szemben Hoffmannnál komolyan számításba vehető vagyoni fedezet nincs. A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadva, Hoffmannt a vagyoni felelősség terhe alól fölmentette.

— (Nyári gyermekmenhelyek.) Június hó közepén bezártak már legtöbb helyen a falusi iskolák ajtai és ennek helyét az állandó óvoda hiányában most a menházakat látogató gyermekcsereg foglalja el. A lapokban kiírt pályázatok már is egymásután hirdetik, hogy N. N. községekben óvónő, vagy menház vezetőnő állás betöltésre vár, havi 20-30 korona javadalmazással szeptember hó 1-éig. Nagyon is kívánatos, hogy minden egyes nagyobb községnek, amely még nélkülözi az óvodákat, hogy legalább is nyári menháza legyen. Hisz a falusi népnek most annyi dolga akad, hogy még esetleges betegét is alig tudja ellátni, annál kevésbé a gyermekeket. A nemsokára beköszöntő aratás ideje főleg az, amikor a falusi munkás esti 10 órakor enged csak kis pihenőt fáradt testének — hajnali két óráig, hogy a kaszacsörgés és a marokszedés fárasztó munkája mellett megszerezze családjának az évi megélhetésre szükséges falatot. Nagyon is világos tehát, hogy július és augusztus hónapokban nem igen foglalkozhatik gyermekével s szívesen veszi és meghozza akár a kívánt áldozatot is, csak hogy gyermekét biztos és gondos felügyelet alá helyezze. A közigazgatási hatóságok erélyes intézkedései következtében pedig ma már a legkisebb község is rendelkezik nyári menhelyvel s így a szegény munkásnép nehéz nyári dolgát sokban megkönnyíti az a tudat, hogy apró gyermekei biztos felügyelet alatt töltik a napot.

— (Az Erzsébet királyné-uti vasút.) A közúti vaspálya-társaság még a múlt esztendőben kezdte meg az Erzsébet királyné-uti vasút építését s már az ősszel a Hajtsár-utig át is adták a forgalomnak. Az idén a vonalat a Hajtsár-utól kiépítették egészen az Óv-utcaig. Az új vonal 1600 méter hosszú, kettős vágányú és felső vezetékkel van ellátva; utjában a Rákospatak fölött vashidon halad át. Az új vonal műtanrendőri bejárást a kereskedelmi miniszter mára tüzte ki s a vezetéssel Söpkéz Sándor főfelügyelőt bízta meg. A nagybizottság a közúti vasút Lipót-körúti igazgatósági polotájának üléstermében gyűlt egybe tanácskozássra. A tanácskozás után a bizottság kiindult a vonal bejáráására. Az új vonalat úgy építették, mint más szempontokból is teljesen rendben találták s az elnök megengedte, hogy a vonalat azonnal megnyithassák, ami az Erzsébetváros lakosságának bizonyára nagy örömet szerez.

— (Draga királyné nővérei.) Petrovicsné s a két Lunyevica leány Bécsből Svájcba utaztak. A királyné nővérei úgy látszik nagy szegénységben lehetnek, erre vall legalább az a körülmény, hogy Petrovicsné egy értékes gyémánt ékszert adott el s ennek költségeiből fedezték utazási költségeiket.

— (Egy község pusztulása.) Kamona komárommegyei községben kedden óriási tűzvész pusztított, amelynek 40 lakóház az összes melléképületekkel és takarmánykészletekkel esett áldozatul. A tűzvészt a nagy vihar még táplálta. A kár meghaladja a 100,000 koronát. Az épületek közül sok nem volt biztosítva.

— (A Wodiáner-féle üdülőház.) A tanács, a mai üléséből, javasolja a közgyűlésnek, hogy a Wodiáner, Albert-féle üdülőház építését, 315.000 korona költséggel, rendelje el, a belső berendezésre pedig 32.320 koronát engedélyezzen.

— (Harc a firt ellen.) Szentpéterváron az előkelő társaság tagjaiból harc indult meg a firt ellen. «A firt ellenségei klubja» címen társaságot is alakítottak, mely a napokban tartotta első összejövetelét. A jelenlevők kijelentették, hogy tartózkodni fognak a firttól s oda fognak hatni, hogy a firtelöket meggyőzzék a firttől. Aki kötelezettségét megszegi, első ízben kétezer, másodszor már tízezer koronát fizet jótékony célra. Aki harmadszor is visszaesik a firtelés szokásaiba, kizáratik a klubból.

— (A kádársegédek harca.) A sztrájkoló kádársegédek tegnap botrányt okoztak. A Madách-utca 5. számú házban, ahol Peiner János kádármester műhelye van, tegnap délután 50-60 kádársegéd bevonult és az ott dolgozó munkásokat támadta meg. A sztrájkolóknak rá akarták bérni a dolgozó kádársegédek, hogy hagyják abba a munkát. Amikor azok nem engedtek, erőszakkal elszedték tőlük a szerszámokat és megfenyegették:

— Ha dolgoztok, agyonütünk!

A sztrájkolóknak erőszakoskodása oly veszedelmessé vált, hogy a közeli rendőrlaktanyából nagyobb számú rendőrséget kellett segítségül hívni, amely a zavargókat a VIII. kerületi kapitányságra vitte, ahol megindították ellenük az eljárást. Igazolás után valamennyit elbocsátották.

— (Eltűnt zenetanár.) Fáy Zoltánné (Práter-utca 19. szám) ma bejelentette a rendőrségnek, hogy férje Fáy Zoltán zenetanár és festőművész eltűnt. Fáy hónapokkal ezelőtt Moszkvába és Szentpétervárra utazott. Azóta semmi életjelt nem adott magáról. A felesége attól fél, hogy férjét valami baj érte. Fáy (Ragnes) Zoltán 44 éves, középmagas, sovány, haja fekete, szeme fekete, bajusza barna. A rendőrség keresi.

— (Egy őszekoccanás következményei.) Nagyváradról írják nekünk a következő tragikus kimenetelű esetet. Hornyánszky Pál nagybirtokos, megyebizottsági tagnak, ki hegyközpályi birtokán tartózkodott, tegnap jelentették cselédjei, hogy az aratógép egy abroncsa eltört. A nagybirtokos az eltört abroncsot elküldötte Vad Károly kovácsnak, hogy rögtön javítsa ki. Később maga is elment a kováchoz s ekkor látta, hogy Vad Károly még el sem kezdte a munkát. Amikor emiatt szemrehányást tett a kovácsnak, Vad Károly így felelt:

— Majd ha haza jön a feleségem, megcsinálom, szükségem van a segítségére.

Hornyánszky sértő szavakkal illette a kovácsot és feleségét is s azután el akart távozni. A kovács azonban a kalapácsal a kezében utána ugrott és úgy fejbe ütötte, hogy Hornyánszky szörnyen halt. Azután még több csapást mért rá. A csendőrök le tartóztatták a kovácsot, aki megtörve vallotta be bűnét és sirva bucsuzott el feleségétől. Hornyánszkyt övegye és kis leánykaja siratja. Holnap temetik el Nagyváradon.

— (E fogott csaló.) A rendőrség ma letartóztatta Keszler Rezső budapesti születésű 18 éves kereskedősegédet, aki hosszabb ideje már munkátalanul csavarog a fővárosban. Hogy élni tudjon, csalásra vetemedett. Ismerte kollegáit és amikor nem voltak otthon, beállított a lakásukra és a háziasszonyuktól kicsalta a kollegái ruháját. Rendesen ezzel az ürügyel állított be:

— A barátom üzeni, hogy legyen szives, küldje el az önnaplőruháját, mert a másikat összetépte a boltban.

Gyanútlanul odaadták a csalónak a ruhát, amit azután eladott. 15-20 ilyen csalást követett el, míg végre a rendőrség tegnap letartóztatta. Keszler a rendőrség előtt nem ismeretlen, mert már többször volt bja a büntető törvénykönyvvel.

SZINHÁZ.

* A kintornás lány. A francia bűnügyi regények atyamestere: Montépín Xavér gróf nagyot gondolt s Jules Dornay segítségével irt egy rémdrámát nyolc képben. A Népszínház igazgatósága még nagyobb gondolt s a szezon végén tegnap előadatta ezt a

gyilkosságokkal spékelt érzélgős fantazmagóriát. Izeltől elég a darabból ennyi: *Nyárai*, a gyáros züllött testvére, lelővi *Solymosit*, a gyárost, *Kiss Mihály Sipossné*, a gazdaasszonyt kétszer is, *Szirmai* hipnotizálja *Dóri Margitot* és *Kápolnai Irént*, a kintornás lányt, *Szabó Antalt* megüti a guta, míg végezetül *Nyárai* is, meg *Szirmai* is megölik önmagukat. Ennyi gyilkosságra égnék mered az ember haja szála, a sok keserves sirásra és idegrázó felsikoltásokra pedig záporoként potyog a gyengébb nem szeméből a köny. Az egész pedig semmi más, mint egy szakácsnéknak, szerelmes szobalányoknak és boszut libegő szabólegényeknek való ponyvatermék. Bölcse tette Porzsolt igazgató, hogy csak a szezon végén, akkor is csak három előadásra tervezve — merete előadni a darabot, ha már egyáltalán vállalkozott rá, a szereplőknek minden erőfeszítése sem volt elég hozzá, hogy a darabot megmentsék a kéréltetetlen bukástól. Különösen kitüntek ügybuzgalmukkal *Sipossné, Nyárai, Ujvári, Solymosi, Kápolnai, Szirmai, Kovács, Dóri Margit.* (P—r.)

* **Blaha Lujza Budán.** A budai szinkörben tegnap este «A tót leány»-ban folytatta vendégszerelését Blaha Lujza asszony. A közönség ezuttal is lelkesen tüntetett a művésznő mellett. Péntek este a «Kurucfurfang»-ban lép fel a művésznő.

SPORT.

Alagi futtatások.

II. Nyári meeting. I. nap.

Alag, június 25.

A verőfényes nyári időben nagy közönség rándult ki Alagra, hol ma kezdődött a második nyári meeting. A közönség soraiban jól vannak képviselve az istálló-tulajdonosok és a nagy versenyterek rendes alakjai, kik tetemesen emelték a ring és a totalizátor forgalmát.

A versenyek, mint a program után következtetni lehetett, jól sikerülnek s a lapunk zártáig lefutottak eredménye következő volt:

I. **Megnyitő handicap.** Díj 1800 korona. Táv. 1400 méter. Jankovits Bésán *Gyömbér-je* (lov. Smejda) első, Vindfall második, Orchidée harmadik. Futottak még: Három a tánc, Attila, Mirage, Mind Jou, Colibri, Lebel, Elli. Tot. 10 : 10 : 55. Helyre 50 : 96. 302 és 96.

II. **Eladók verseny.** Díj 1800 korona. Táv. 1200 méter. Ifj. Dávid E. *Cariuse-e* (lov. Kruzil) első, Tubicám második, My Lady harmadik. Futottak még: Thibet, Tétova, Tullia, Erazmus, Servus II, Zsiga báró, Sebes, Becsvágy, Reineclande, Pityke. Tot. 10 : 110. Helyre 50 : 168, 120, 154.

III. **Park-handicap.** Díj 4000 korona. Táv. 1600 méter. Megyeri Krausz Lajos *Camperdown-ja* (lov. Martinkovits) első, Gazette második, Cassandra harmadik. Futottak még: Marineur, Barátom, Tannhäuser, Matchboy, Futótüz, Jász, Battenberg, Borderedu, Becsvágy, Madrid, Applaus és Rozmaring. Tot. 10 : 139. Helyre 50 : 172, 130 és 428.

*

Második nap.

Holnap a 3000 koronával dotált *Marathon-verseny* lesz a nap főszáma, melyben 1100 méteren kétévsek fognak mérkőzni a három évesekkel. Legtöbb kilátást adunk e versenyben *Klárának*, a *Festetich-lovaknak Rendelennek* és *Dercének*, de jó futást várunk *Liquette*-től is.

Az egyes versenyekre jelöltjeink ezek:

- I. *Hugom—Kényur—Mr. Jersey*
- II. *Vannak—Szemes—Sipirc*
- III. *Klara—Festetich-ist.—Rendellen*
- IV. *Styria—Ruggiero—Kegyenc*
- V. *Lady Hinton—Kényur—Ústökös*
- VI. *Haladj—Quitt—Halloh.*

NYILTTÉR. *)

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest, V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Még egy királysértési pör.** Egy héten belül a harmadik királysértési pört tárgyalja ma a budapesti büntetőtörvényszék esküdtbírósa. A mai pörnek inkriminált cikke szintén az *Uj Század* című demokrata politikai lapban jelent meg 1902. évi december 3-án *A magyar kincsek Bécsben* cím alatt. A királyi ügyészség a cikk tartalmából a következő részeket inkriminálta:

«Bécsben egy csomó magyar kincs van. Ellopták tőlünk. Még hadi jögon se szerezték, hanem egyszerűen elemelték. Kik? Az uralkodóink.»

«A magyar kincsek visszaköltöztetése nem történt meg. Nyilvánvaló, hogy a magyar műkincsek átvándorlása tisztára lopás. A tolvajságok hosszú sorozata...»

A cikkért a szerzőséget s ezzel együtt a törvény előtti felelősséget maga a cikk írója Thury Zoltán, a jeles tollu novellista vállalta el, akit a törvényszék királysértés vétsége miatt vád alá is helyezett. Ma tárgyalta ezt az ügyet az esküdtszék Zsitvay Leo elnöke alatt. A tárgyaláson a vádat dr. Geguss Gusztáv főügyési helyettes képviselte.

A vádirat rendelkező részének felolvasása után elnök a *vádlatot* hallgatta ki. Nem érzi bűnösnek magát.

A bizonyítási eljárás befejezése után, Geguss főügyész előterjesztette az esküdtekhez intézendő egyetlen kérdés szövegét:

Vétkes-e Thury Zoltán mint szerző az «Uj Század» című lapban 1902. december 3-án megjelent számában «Magyar kincsek Bécsben» «Sirokko» aláírású cikkben foglalt s a király személye ellen elkövetett sértésben?

Ezután a perbeszédre kerül a sor.

Dr. Geguss Gusztáv főügyész vádbeszédében kéri az esküdtbírókat, hogy verdiktjével lakoltassa meg ezt a magyar embert, ezt a magyar író, aki erre ugyancsak rászolgált.

Dr. Pollacsek Sándor védő foglalkozik a főügyész vádbeszédével s cáfolja annak Thuryra vonatkozó tévedéseit.

Geguss főügyész válasza és dr. Pollacsek védő viszonzválasza után, a vádlott Thury Zoltán szólalt fel röviden, tiltakozván az ellen, hogy ő a király személyét sértette volna. Ezután az esküdtek visszavonulak tanácskozásra. Tanácskozás után az esküdtek főnöke kihirdette az esküdtek verdiktjét, amely szerint Thury Zoltánt a felségsértés vádjában *nem találták vétkesnek.* A verdikt alapján a bíróság *felmentő ítéletet hozott.*

— **Megrágalmazott miniszterek.** A kormány tudvalevőleg az államkincstár részére megvásárolta a Csorbai tavat, amelyért Hohenlohe herceg három millió koronát kínált. A «Népszava» című szocialista lap 1901. évi október 12-én megjelent számában «A Csorbai-tó, vagy a legszemérmertlenebb panama» című cikkében foglalkozott a Csorbai-tó megvásárlásával s nemcsak támadta a kormányt, amiért a tavat megvette Szentiványi Józseftől, hanem a kormány két tagját: Széll Kálmán miniszterelnököt és Darányi Ignác földművelésügyi minisztert egyenesen azzal gyanúsította, hogy a tulajdonostól províziót kaptak. Széll Kálmán és Darányi Ignác a cikkért sajtópört indítottak a «Népszava» ellen, amely Tatai Gyula betűszedőt nevezte meg az inkriminált közlemény szerzőjéül. Az ügyet a budapesti esküdtbírószék tárgyalta s miután a bizonyítás során több tanut hallgattak ki, az esküdtek Széll Kálmánnal szemben nem látták fennforgóni a rágalmazást, de Darányival szemben fenforgó nyilvános becsületsértésre igen-nel feleltek, mire a sajtóbírószék a vádlottat három hónapi fogházra és ezer korona pénzbüntetésre ítélte, mely összegért a lapot tette felelőssé. A vádlott semmisségi panaszszal élt, melyet ma délelőtt tárgyal a Kuria I. büntető tanácsa Kelemen Mór elnöklésével, Tarnai János bíró előadásában. A Kuria Tassy Pál koronaügyész helyettes indítványára a benyújtott semmisségi panaszokat elutasította.

KÖZGAZDASÁG.

Országos komlókiállítás. A segosvári komlótermelő-szövetkezet ez év őszén, szeptemberben országos komlókiállítást és versenyt szervez saját helyiségében. A komlókiállítás célja, hogy egybegyűjtve az ország komlóskertjeinek termékeit, az érdeklődő megismerje azokat. Megismerje a termelő és saját hasznára összehasonlításokat tehessen, megismerje a hazai sörgyártás, hogy a neki alkalmasat kiválaszthassa s végül, hogy termelésünket megismerje a külföldi komlókereskedelem és sörgyártás is. Ezzel hazai komlónknak jobb értékesítését biztosíthatjuk. A kiállítás alkalmával a bemutatott komlót diszokmánynyal, pénzdíjjal és érmeikkel tüntetik ki. A kiállításon részt vehetnek: I. csoportban hazai termelők; II. csoportban hazai komlókereskedők s sörgyárosok. A kiállításra, illetve versenyre 0.5 kilogramm idei saját termésű komló küldendő vászonzsákokban. A bejelentéssel egyidejűleg minden minta után 1 korona térdij küldendő be a Szövetkezethez.

A fiumei kikötő forgalma. A fiumei kikötő május havi forgalmáról a következő hivatalos statisztikai adatokat közöljük: Nagyobb mennyiséggel szerepeltek a *behozatalban*: narancs és citrom (6759 q), tengeri (65.665 q), rizs hántolatlan (125.001 q), *bor* (47.511 q), ásványvíz (90.000 q) stb. A *kivitelben* pedig nyers cukor (57.834 q), homok és kristálycukor (51.491 q), finomított cukor (8992 q), buza (19.358 q), tengeri (60.988 q), liszt (104.019), nyers mifa (58.590 q), donga (29.034 q), fűrészelt faárk (170.204 q), tölgy- és fenyőfakivonat (17.602 q).

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 100.000 mm. néhány fillérrel olcsóbb áron.

Készárúüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 200 mm. 81.5 k. 8.15 korona, 1100 mm. 81 k. 8.15 korona, 100 mm. 81 k. 8.15 korona, 200 mm. 80.5 k. 8.12.5 korona, 100 mm. 80.5 k. 8.00 korona, 600 mm. 80.5 k. 8.00 korona, 100 mm. 80 k. 8.05 korona, 100 mm. 79.5 k. 7.85 korona.

Féjermegyei: 1000 mm. 77 k. 7.65 korona.

Pestmegyevidéki: 350 mm. 81 k. 8.00 korona, 100 mm. 80 k. 7.90 korona, 100 mm. 79.5 k. 7.95 korona, 100 mm. 79 k. 7.87.5 korona, 100 mm. 78.7 k. 7.75 korona, 200 mm. 78 k. 7.85 korona, 1200 mm. 77.7 k. 7.92.5 korona.

Érték-tőzsde.

Rendkívül mérsékelt forgalom mellett az irányzat ugy az elő, mint a déli tőzsdén szilárd volt. A helyi piacon a Magyar cukoripar-részvények voltak keresettek.

Az előtőzsdén jegyezték:

Osztrák hitel	662.75	662.50	662.75	—
Magyar hitel	732.25	732.50	732.50	—
4% koronajáradék	99.40	99.40	99.40	—
Jelzálogbank részv.	521.—	521.—	521.—	—
Leszámitolóbank	447.—	447.—	447.—	—
Rimamurányi	466.25	466.50	466.50	—
Allamvasut	671.50	672.—	672.—	—
Városi villamos	306.—	308.—	308.—	—
Budapesti Közuti	608.—	608.—	608.—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	662.—	—	—	—
Magyar hitelrészv.	732.50	—	—	—
4% koronajáradék	99.40	—	—	—
Jelzálogbank részv.	521.—	—	—	—
Leszámitolóbank	447.—	—	—	—
Rimamurányi	466.50	—	—	—
Allamvasut	671.50	—	—	—
Városi villamos	307.50	—	—	—
Budapesti Közuti	608.—	—	—	—

Kivonat a hivatalos lapból.

— június 25.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Stuchlick Alajost közalapítványi mérnökké, Smoling Saroltát a gyöngyösi állami gazdasági ismételő iskolához tanítónővé, — az igazságügyminiszter Lukács Jenőt a tenkei és Polacsek Aront a sziraki járáshírséghez irnokká, — az egri pénzügyigazgatóság Rusznák Józsefet a gyöngyösi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű díjtalan gyakornokká kinevezte.

Felelős szerkesztő: **MAGYAR GYULA.**

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Sajátkészítményü férfiruha-áruház

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. szám (az Udvari-kávéház mellett).

Előre haladt idény miatt leszállított árak.

A szabott ár minden darabon látható. A szabott ár minden darabon látható.
Dus választék fiu- és gyermekruhákban, piquet- és szövetmellényekben.

Kívánatra mintákat bérmentve küldök.

102

SZÍNHÁZAK.

Péntek, 1903. június hó 26-án.

Népszínház.

Kintornás leány.

Énekes színmű 4 felvonásban és 8 képen. Írták Jules Dornay és Xaver Montépin. Kezdeté fél 8 órakor.

Vigszínház.

Az órnagy ur.

Bohózat 3 felvonásban. Írták Mars és Kéroul. Fordította Heltai Jenő. Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar színház.

A drótos ló.

Nagy operette előjátékkal 2 felvonásban. Írta León Viktor. Zenéjét szerző Lehár. Kezdeté fél 8 órakor.

Fővárosi nyári színház.

Blaža Lujza asszony harmadik vendégjátékai:

Kuruc felfang.

Írta ifj. Bokor József. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Kezdeté fél 8 órakor.

Városligeti nyári színház.

Bob herceg és Mici hercegnő.

Eredeti énekes bohózat 4 felvonásban. Írta Feld Mátyás. Zenéjét szerző Barna Izsó. Kezdeté fél 8 órakor.

Schottola Ernő A rugbantanyártás meghonosítója
Budapest, VI., Andrássy-ut 2.
Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
árjegyzék ingyen.

ŐS-BUDAVÁRA

Nyitva délután 6-tól reggel 4 óráig.

Ma, csütörtökön június hó 25-én
Fényes kivilágítás.

A nagy variété színpadon ma fellép

BARRISON LONA

és a többi nagyszabású attrakció. Enoch Lugier a világ leghíresebb kerékpár-művésze, a Leopold család vakmerő akrobatái, The Saphos, Wain Valborg a dán csalogány, Miss Ravensberg, stb. stb. **Folies Comiques** új magyar bohózat. A zsarnok és Steinhart fellépte. A szabad terülteken érdekes mutatványok. Honvédszínház, stb. Belépődíj 50 fillér. Kedvezményes jegyek a városi dohánytözsékben kaphatók.

Csiszolókövek darabja 20 fillér

fehér, vörös fekete kísérletképen eladó a csiszoló vászon-áruházban. Rappold Nándor Budapest, VII., Akácfa-utca 57. (mellék utca Király-utcától az Erzsébet-kört közelében.)

A Szegedi Halász-Csárdában

Budán, Fehérvári-ut 114.

(Indulás: budafoki kocsin, megálló: Kábelgyár)

a hol is jó borok, a világhírű Steinfeldi sör, igazi szegedi halászlé és allüldi ételkülönlegességek állanak a n. é. közönség szíves rendelkezésére.

A zenét Jónás Gyula kiváló magyar cigányzenekara szolgáltatja.

Számos látogatást kér Szántó Gyula és neje.

Magy. kir. államvasutak.

77.964/903. sz.-hoz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1904. évben eselleg 3 éven át szükséges acél- és vasnemű anyagok szállításának biztosítását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi július hó 10-ének déli 12 óráig betérjesztendők. A bánatpénz pedig f. évi július hó 9-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségnek, ugyancsak a különleges szállítási feltételek, a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1903 jun. hó.

Az igazgatóság.

95.380/903. sz.-hoz.

Hirdetmény.

Felsősziléziai osztr.-magy. közszénforgalom és a z osztrák-magyar közszénforgalom.

(Díjtételek felemelése.)

A felsősziléziai-osztrák-magyar és az osztrák-magyar közszénforgalomban 1897-ik évi szeptember hó 1-től érvényes II. illetve 2. füzetben és a hozzátartozó pótlékok szerint a cselekvőhelyi érdekű vasút-cselekvő és Ochtina állomásaival való forgalomban fennálló díjtételek 100 kg.-kint 1-1 fillérrel. Nagy-Szlabos, Restir és Rochfalva állomásaira szóló díjtételek 100 kg.-kint 2-2 fillérrel felemelve fognak folyó évi szeptember hó 8-ától alkalmaztatni.

Budapest, 1903 jun. hó.

A m. k. államv. igazgatósága, a részes vasutak nevében is.

91.835/903. sz.

Hirdetmény.

91.825-C/D.

Kelet-északnyugot osztr. vasuti kötelék (I. pótlék éle beléptetése a díj-szabások függelékéhez.)

A kelet-északny. osztrák vasuti kötelékben 1903. évi január hó 1-től érvényes II. rész, díj-szabási füzetekhez tartozó függelékhez f. évi július hó 1-én való érvényesítéssel az I. pótlék lép életbe, mely kiegészítéseket, illetve módosításokat tartalmaz.

Ezen pótlék a részes vasutaknál 10 fillérért lesz megszerezhető.

Budapest, 1903 jun. hó.

A m. k. államv. igazgatósága, egyben a részes vasutak nevében.

(Ültetvényes nem díjaztatik.)

Rendkívül érdekes dráma

A LELKIISMERET

írta

Paul Anthelme.

Diszes kiadás 10 képpel igen finom papiroson.

Ára 2 korona. Ara 2 korona.

= A „Magyarság” olvasóinak 25% kedvezmény. =

A dráma főhőse egy falusi plébános, ki a gyónási titok áldozata.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Kedvezmény t. olvasóközönségünknek!

Budapesti Bazár

dus tartalmu, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar modern divatlap.

Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhoz szállítva negyedévenként

Egy korona 50 fillér,

a kik azonban kiadóhivatalunknál, VIII., Szentkirályi-utca 28. rendelik meg, azoknak jóval mérsékelt ár mellett, kedvezményképen

1 korona 30 fillérért

szállítatjuk.

A „Budapesti Bazár” bármely hónap elsejétől megrendelhető.

A Budapesti Bazár minden számában kitűnő szépirodalmi rész, 40-50 ábrát tartalmazó divatrész, természetes nagyságú rajz- és kézimunkákat tartalmazó szabásiv, diszes boríték van. A szabásminták magyarázata világos és könnyen megérthető.

A Budapesti Bazár a társadalom minden osztályának igényeit kielégíti. A divatot kereső urinőknek és a munkás szabónőnek egyaránt szüksége van ez

olcsó magyar divatlapra.

A Budapesti Bazár megjelenik havonként kétszer, minden hónap elején és közepén.

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarországon minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdések és válaszok
ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyeget beküldi. Ha valaki körülnyesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

Hivatalszolga
500 korona évi fizetéssel, természetbeni lakással és 60 korona évi ruhaátalányul javadalmazva, felvétetik. Határidő: jul. 10. Cím a kiadóhivatalban. 1902

48-as honvéd
nagy nyomorral küzd, a könyörület embereket segítségét kéri. Adományokat elfogad a kiadóhivatal. 1872

Egy udvari lakás azonnal kiadó IX. ker., Csillag-utca 4. 1889

Művészies munka!
KLEIN ADOLF férfi-szabó üzletében
Budapest, VI., Dessewffy-u. 23. „Munkácsi”-hoz.
Készít mérték szerint öltönyt vagy felöltőt 15 frittól feljebb gyapjuszövet maradékból. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. Kívánatra mintákat küldök. Akadémiai szabászat szerint. Több cvi tapasztalatot Neuländer Testvérek és Weiner és Grünbaum cs. és kir. udv. szabóknál szereztem.

Ösztöndíjas
gazdasági segédi állás beöltendő. Javadalom évi 1000 korona, egy burokozott szoba, fűtés és világítás. Megkivántatik a magyar-óvári gazdasági akadémiára elvégzését igazoló végnyitvány. Határidő: július 5. Cím a kiadóhivatalban. 1889

Kiadó lakás.
Az Ággyteleki-u. 2/a számú házban, a II. emeleten 10-ik ajtószám alatt csinosan burokozott szép nagy szoba két ur részére azonnal kiadó. A szoba szép kertre nyílik. Ugyan ebből is kapható. Vlancsits Gáborné.

Számgyakornok
800 korona évi segédydíjjal pénzügyigazgatósi számvetéshez felvétetik. — Határidő: július 4. Cím a kiadóhivatalban. 1895

Rendőr
felvétetik egy vidéki szab. kir. városban. Fizetése évi 600 korona, 140 kor. lakáspénz, egyenruha, 24 kor. eszmapénz és 40 kor. személyi pótlék. Az évi fizetés 3 évi szolgálat után 720 koronára emelkedik. Az állás nyugdíjra való igényjogosultsággal jár. Határidő: július 5. Cím a kiadóhivatalban. 1888

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló könyvelő, Erzsébet-körút 58, kiképez felelőket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbelleg sajátíthatják el a könyvet. 1901

Hivatalszolga
kerestetik járásbírószághoz. Fizetése évi 600 korona, 240 korona lakáspénz és természetbeni ruha. Határidő: július 4. Cím a kiadóhivatalban. 1881

48 éves
megbízható özevny nő szakácsnénak ajánlkozik helyben vagy vidékre. Hunyady-utca 11. sz. a házfelügyelőnél. 2587

Több pénzügyőri
vigyázó 1 korona 80 fillér napi zsolddal, 50 fillér havi szalma- és mosáspénzzel, 100 kor. évi ruhaátalányul, természetbeni lakás és ágynemű, valamint szabályszerű melékilletményekkel javadalmazva, felvétetik. Határidő: aug. 10. Cím a kiadóhivatalban. 1901

Országos
középiskolai tanáregyesület közlönye, 32 évről keménykötésben, jutányos áron megkapható. Becek Sándor ny. főgym. tanárnál, Szatmáron.

Gazdasági
felügyelő, fiatal, nős, ki már mint ilyen hosszabb ideig alkalmazva volt, azonnali belépésre kerestetik. Kérvények bizonyítvány másolatokkal a kiadóhivatalban megtehető címre küldendők. 2556

Sattlermester
kerestetik, ki egyszersmind kocsifényező-, kárpitos, szíjgyárió - munkát érti. Csakis olyanok folyamodjanak, kik már hasonló minőségben valamely uradalomban működtek. Fizetés meg egyezés szerint. Folyamodványok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, a kiadóhivatalban megtehető címre küldendők. 1891

Járásbírószági
írnok 1000 kor. fizetéssel és szabályszerű lakbérrel felvétetik. Határidő: július 15. Cím a kiadóhivatalban. 2555

Bírószági végrehajtói
állásra pályázat nyitatik. Határidő: jul. 4. Szabályszerűen felszerelt kérvények a kiadóhivatalban megtehető címre küldendők. 1897

43733—1903. számhoz.

A m. kir. államv. 1903. május 1-től érvényes nyári menetrendje.

A magyar kir. államvasutak és az általuk kezelt magánvasutakon folyó évi május hó 1-én a nyári menetrend lép életbe, melynek lényegesebb eltérései a jelenlegi menetrendtől a következőkben közölletnek:

A budapest-brucki vonalon. Bicskéről Budapestre naponta este 7 óra 10 perckor ismét egy helyi vonat indítatik.

Azonkívül május 17-től bezárólag szept. 13-ig vasár- és ünnepnapokon Budapest-keleti p. u.-ról délelőtt 8 óra 20 perckor Bicskére, onnan este 9 óra 10 perckor Budapest-keleti p. u.-ra induló helyi személyvonat helyeztetik forgalomba.

Ez utóbbi két vonat közlekedésének tartama alatt Budapest-keleti p. u. és Bicske között vasár- és ünnepnapokon a Budapest-keleti p. u.-ról reggel 6 óra 50 perckor Bruck felé menő személyvonatnál a szomszédos forgalmu menet- és a rendes áru menettéri jegyek használata, a Bruck felől Budapest-keleti p. u.-ra este 9 óra 25 perckor érkező személyvonatnál pedig Budapest, Kelenföld állomást kivéve, az utasok felszállása kizáratik.

Budaörs megállóhelyénél a múlt nyáron megállított vonatok a folyó évi nyári évad alatt is megállítatnak.

A budapest-esztergom- és buda-császár-fürdő-kitérő-budai vonalon. Május 17-től vasár- és ünnepnapokon Budapest-nyugati p. u.-ról délután 2 óra 5 perckor Piliscsabára, Piliscsabáról pedig este 8 óra 55 perckor Budapest-nyugati p. u.-ra ismét egy-egy helyi személyvonat indítatik.

E vonatokhoz Ó-Budán csatlakozólag egy-egy vonat Buda-császár-fürdő-kitérő és Ó-Buda között is forgalomba helyeztetik.

Az összes személyvonatok Piliscsaba-tábor megállóhelyénél ismét megállítatnak.

A győr-fehérvári vonalon. A jelenleg Győről délután 5 óra 6 perckor Szombathelyre induló, illetve az onnan délelőtt 11 órakor Győrbe érkező gyorsvonat forgalma folytatódólagosan a szombathely-fehérvári vonalra is kiterjesztetik.

A múlt nyáron Szemeréről Győrbe közlekedett esti vonat az idén is június 1-től bezárólag szeptember 27-ig vasár- és ünnepnapokon forgalomba helyeztetik.

A felső-őrs-lővői vonalon. Mindkét irányban egy-egy új esti vonat, csatlakozással Budapest felől, illetve felé helyeztetik forgalomba.

A székesfehérvár-kis-celli és jutas-veszprémi vonalon. A múlt nyáron Veszprémből Székesfehérvárra közlekedett személyszállító vonat az idén jun. 1-től bezárólag szeptember 15-ig vasár- és ünnepnapokon, valamint csütörtökön ismét forgalomba helyeztetik.

Július 15-től bezárólag szeptember 30-ig Jutasról délelőtt 8 óra 59 perckor Hajmáskérre, valamint Hajmáskérről délután 12 óra 34 perckor és este 6 óra 40 perckor Veszprémbe ismét 1—1 vonat naponta indítatik.

A kis-cell-esztergomi, ukk-tapolcai és úrjebalaton-szent-györgyi vonalon. Az előző évek nyarán Kis-Cell és Zala-Egerszeg között mindkét irányban közlekedett és Kis-Cellen a gyorsvonatokhoz Budapest felé, illetve felől csatlakozással birt személyvonat ismét forgalomba helyeztetik.

E vonat Ukkon Tapolca felől és felé, Túrjén pedig Balaton-Szent-György felől és felé fog csatlakozást találni. Ukk és Tapolca között az Ukkról jelenleg délelőtt 11 óra 33 perckor Tapolcára induló s az onnét délután 1 óra 40 perckor Ukkra induló vegyes vonat megszüntetetik.

A zala-egerszeg-kisálud-szt-iván-zala-szent-iváni vonalon. A Zala-Egerszegről jelenleg délelőtt 11 óra 54 perckor Zala-Szent-ivánra és az onnét jelenleg délután 12 óra 48 perckor Zala-Egerszegről induló vonat Zala-Szent-ivánon csatlakozást nyer a déli vasút gyorsvonatához Szombathely felé, illetve Nagy-Kanizsa felől.

A budapest-marcheggi és galánta-zsolnai vonalon. Budapest-nyugati p. u. és Ersekujvár között, Párkány-Nánán, Balassa-Gyarmat és Léva felé, illetve felől való csatlakozással, a múlt nyáron is közlekedett reggeli, illetve esti személyvonat ismét naponta forgalomba helyeztetik.

E vonatok közlekedése folytán a Budapest-nyugati p. u.-ról reggel 7 óra 20 perckor induló és ide este 9 óra 45 perckor érkező zsolnai gyorsvonat Perbetén csak feltételesen fog megállani.

Budapest-nyugati p. u. és Párkány-Nána között. A Budapest-nyugati p. u.-ról Párkány-Nánára a múlt nyáron közlekedett délutáni gyorsított helyi személyvonat ismét naponta forgalomba helyeztetik.

E vonat közlekedése folytán a Budapest-nyugati p. u.-ról délután 1 óra 45 perckor Bácsra induló gyorsvonat Vác, Nagy-Maros-Visegrád és Párkány-Nánán csupán felszállás céljából állítatik meg.

A Nagy-Marosról Budapest-nyugati p. u.-ra jelenleg este 8 óra 45 perckor érkező személyvonat ismét Párkány-Nánáról kiindulólag fog közlekedni.

Budapest-nyugati p. u. és Nagy-Maros között. Nagy-Marosról este 9 órakor és reggel 6 óra 55 perckor Budapestre egy-egy helyi személyvonat, ez utóbbi június hó 1-től naponta indítatik.

A Budapestről este 7 óra 50 perckor Vácra induló helyi vonat június 1-től folytatódólag Nagy-Marosig közlekedik.

Továbbá május 17-től bezárólag szeptember hó 27-ig vasár- és ünnepnapokon Budapestről délelőtt 8 óra 55 perckor Nagy-Marosra és Nagy-Marosról délután 4 óra 20 perckor Budapestre, végül május 17-től bezárólag szeptember 13-ig ugyancsak vasár- és ünnepnapokon Budapestről délelőtt 11 óra 35 perckor Nagy-Marosra és onnét délelőtt 11 óra 40 perckor Budapestre egy-egy helyi személyvonat indítatik.

Budapest és Vác között május 17-től bezárólag szeptember 13-ig vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban az esti órákban 2—2 helyi személyvonat helyeztetik forgalomba.

Budapest és Dunakeszi Alag között délelőtt 8 óra 5 perckor Budapestről Dunakeszi-Alagra és onnan délelőtt 8 óra 43 perckor vissza Budapestre 1—1 új helyi vonat naponta indítatik.

Budapest és Palota-Ujpest között a múlt nyáron forgalomban volt helyi vonatok ismét közlekednek.

Palota-Ujpesten a fel-, illetve a leszállás nemcsak a Budapest-nyugati p. u. és Bécs között közlekedő átmeneti személyvonatoknál, hanem még a következő helyi vonatoknál és pedig a Budapest-nyugati p. u.-ról:

- d. e. 11 óra 35 perckor
- d. u. 12 " 25 "
- d. u. 2 " 35 "
- d. u. 4 " 25 " és
- este 7 " 50 "

induló vonatoknál a leszállás, az ellenirányban pedig a Budapest-nyugati p. u.-ra

- reggel 6 óra 25 perckor
- este 8 " 45 " és
- éjjel 10 " 30 "

érkező vonatoknál a felszállás kizáratik.

Pozsony-Marcheggi, illetve Bécs között a múlt nyáron is közlekedett vasár- és ünnepnapon vonatok május 3-tól bezárólag szeptember 31-ig ismét forgalomba helyeztetik.

A Zsolnáról jelenleg reggel 6 óra 25 perckor Galántára induló személyvonat Zsolnán csatlakozást nyer az Oderberg felől érkező személyvonathoz.

A párkány-nána-léva-garamberzencei vonalon. Léva és Garam-Berzence között július 1-től bezárólag

lag augusztus 31-ig mindkét irányban egy-egy fűrdővonal helyeztetik ismét naponta forgalomba.

A pozsony-ujváros-dunaszzerdahely-uj-komáromi vonalon. A Dunaszzerdahelytől Pozsony-Ujvárosig forgalomban lévő reggeli vonat már Felistár-Nyárasd állomástól kiindulólag közlekedik.

A nagyszombat-kutti és kutti-lundenburgi vonalon. A Nagy-Szombatból jelenleg reggel 5 óra 12 perckor induló vonat a Pozsony és Szered felől érkező reggeli vonatokhoz való csatlakozás felvétele után csak reggel 7 óra 40 perckor indul.

A Nagy-Szombatból jelenleg délután 12 óra 25 perckor induló vonat Kuttin csatlakozást nyer Szokolca felé.

Kutti-Lundenburg között mindkét irányban egy-egy új vonat helyeztetik forgalomba.

E vonat Kuttin Nagy-Szombat felé, illetve felől bir csatlakozással.

A budapest-keleti p. u.-hatvan-ruttkari vonalon. A Budapest-keleti p. u.-ról jelenleg reggel 7 óra 30 perckor (május 1-től 7 óra 10 perckor) Ruttkára induló, valamint a Ruttkáról jelenleg reggel 6 óra 35 perckor (május 1-től 5 óra 52 perckor) Budapestre induló gyorsvonatoknál a megállás Somos-Ujfalu állomáson megszünik.

A Ruttkáról jelenleg reggel 7 óra 30 perckor és este 8 óra 35 perckor Budapest felé induló vonatok Ruttkán a kassa-oderbergi vasút Oderberg felől reggel, illetve este érkező vonatjaihoz csatlakozást nyernek.

Jánoshegytől Ruttkára egy új reggeli személyszállító tehervonat helyeztetik forgalomba.

Május 17-től bezárólag szeptember 13-ig vasár- és ünnepnapokon Budapest-keleti p. u.-ról reggel 6 óra 15 perckor Hatvanba és Hatvanból este 8 óra 40 perckor Budapest k. p. u.-ra, valamint Budapest-keleti p.-udvarról délután 2 óra 45 perckor Gödöllőre és Gödöllőről este 6 óra 45 perckor Budapest-keleti p.-udvarra egy-egy helyi személyvonat indítatik.

Ezen utóbbi vonat közlekedésének tartama alatt vasár- és ünnepnapokon az előtte Ruttka felől közlekedő személyvonatnál Gödöllő és Budapest között az utasok felszállása kizáratik.

Továbbá Budapest-keleti p.-udvarról délután 5 óra 55 perckor Gödöllőre és Gödöllőről reggel 6 óra 15 perckor Budapest-keleti p.-udvarra egy-egy új helyi személyvonat indítatik naponta.

Budapest-Józsefváros és Pécel között jelenleg naponta közlekedő munkásvonatok csak hétköznapokon helyeztetik forgalomba.

Az aszód-balassa-gyarmat-losonci vonalon. A jelenleg Aszódra és Losoncra és Losoncra Aszódra közlekedő délutáni vegyes vonat helyett egy-egy új személyvonat helyeztetik forgalomba.

Az aszód-losonci irányban közlekedő személyvonat Aszódra csatlakozik a Budapestről délután 3 óra 30 perckor induló gyorsvonathoz.

A zólyom-zólyom-brezói vonalon. Június 1-től bezárólag augusztus 30-ig vasár- és ünnepnapokon Zólyom és Sziács között, továbbá Zólyom-Brezótól Zólyomig egy-egy tehervonat ez idén is személyszállításra rendeztetik be.

A jelenleg Zólyomból este 8 óra 40 perckor Besztercebányára induló személyvonat július 5-től bezárólag augusztus 30-ig minden vasár- és ünnepnapot megelőző hétköznapon folytatódólag Zólyom-Brezóig fog közlekedni.

A zólyom-brezó-erdőköz-tiszolci vonalon. Május 3-tól bezárólag szeptember 27-ig vasár- és ünnepnapokon Zólyom-Brezótól csatlakozással Zólyom felől Breznóbányáig az esti helyi vegyesvonat ismét forgalomba helyeztetik.

Budapest, 1903. évi április hó 21-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)